

COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak van het College van Beroep voor de Examens van Tilburg University

in de zaak tussen

de heer X, appellant

en

de examencommissie van de Tilburg Law School, verweerster

1. Procesverloop

- 1.1 Bij besluit d.d. 13 augustus 2020 heeft verweerster appellant meegedeeld dat zijn tentamen van 1 juli 2020 van het vak Capita Selecta Europees en Internationaal Belastingrecht ongeldig wordt verklaard (hierna: "bestreden besluit").
- 1.2 Tegen dit besluit heeft appellant tijdig, te weten op 22 september 2020 een beroepschrift ingediend.
- 1.3 Op 5 oktober 2020 hebben partijen elkaar gesproken in het kader van de poging tot minnelijke schikking. Tussen partijen is geen minnelijke schikking bereikt.
- 1.4 Verweerster heeft op 12 oktober 2020 een verweerschrift ingediend.
- 1.5 Op 29 oktober 2020 heeft het college het beroep ter zitting behandeld welke hoorzitting vanwege de geldende coronamaatregelen met instemming van partijen via Skype for Business heeft plaatsgevonden. Appellant was daarbij – zonder berichtgeving en in tegenstelling tot eerder bericht van bevestiging van zijn aanwezigheid – afwezig. De secretaris van het college heeft hem bij aanvang van de zitting tot tweemaal toe getracht telefonisch te bereiken, doch zonder succes. Het beroep is derhalve in afwezigheid van appellant behandeld. Namens verweerster verschenen mevrouw Y (vicevoorzitter examencommissie) en mevrouw Z (secretaris examencommissie).

2. Feiten en omstandigheden

- 2.1 Het tentamen van het vak Capita Selecta Europees en Internationaal Belastingrecht van 1 juli 2020 (hierna: "tentamen") was een gesloten boek tentamen en is off campus online afgenomen zonder online surveillance.

- 2.2 Op 23 juli 2020 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden naar aanleiding van een melding met betrekking tot onregelmatigheden tijdens het tentamen waarbij appelland, verweerster en de vakdocent aanwezig waren. Tijdens deze hoorzitting is aan appelland verteld dat zijn antwoord op vraag 2b van het tentamen in woordkeuze en structuur veel overeenkomsten vertoont met de antwoordindicatie op vraag 3b van het tentamen voor hetzelfde vak uit 2016.

3. Standpunten partijen

- 3.1 Allereerst merkt appelland op dat hij pas tijdens de hoorzitting op 23 juli 2020 te horen kreeg waarom hij geen cijfer had ontvangen voor zijn tentamen. Dat was zelfs pas nadat er door verweerster in die zitting al vragen gesteld waren over de manier waarop appelland studeert voor een tentamen. Tijdens de hoorzitting heeft appelland meerdere malen aangegeven dat hij tijdens het studeren veel aandacht besteedt aan oefententamens en dat hij tentamenvragen uitwerkt volgens dezelfde stappen als de uitwerking van vragen bij oude tentamens. Dit is volgens appelland ook juist de bedoeling, dus hij doet hiermee niets verkeerd. Tijdens zijn studie heeft appelland voor alle vakken op deze wijze gestudeerd en hij heeft nooit eerder problemen ervaren wanneer hij een antwoord formuleerde dat van gelijke aard was aan een antwoord van een oefententamen. Er zou in dit geval dan ook geen verdachte omstandigheid zijn geweest wanneer dit tentamen schriftelijk in plaats van digitaal had plaatsgevonden.
- 3.2 Daarnaast merkt appelland op dat verweerster tijdens de hoorzitting op 23 juli 2020 kritische vragen stelde aan de vakdocent. Er werd gevraagd naar een eventuele andere mogelijkheid om de structuur van de beantwoording te kunnen onthouden. De vakdocent gaf aan geen andere mogelijkheid te zien dan dat appelland een fotografisch geheugen zou moeten hebben om dit op deze manier te kunnen onthouden.
- 3.3 Appelland geeft aan te begrijpen dat het vanwege het digitaal toetsen nodig is om streng op te treden, maar hij vindt niet dat studenten daarvan de dupe moeten worden, zoals in zijn geval is gebeurd.
- 3.4 Verweerster stelt dat zij, op grond van artikel 7a sub 5a Regels en Richtlijnen van de Examencommissie Tilburg Law School 2020/2021, bevoegd is om in het geval van onregelmatigheden een tentamen ongeldig te verklaren indien een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en/of de vaardigheden van de examinandus op (onderdelen) van het tentamen niet mogelijk is gebleken.
- 3.5 Verweerster stelt dat er bij het tentamen geen juist oordeel over de kennis, inzicht en vaardigheden van appelland kan worden gevormd omdat enkel het bestuderen van eerdere tentamens geen plausibele verklaring is voor het feit dat het antwoord op vraag 2b van appelland in woordkeuze en structuur zoveel overeenkomsten heeft met de antwoordindicatie van vraag 3b van de antwoordindicatie van het tentamen van 2016. Ter onderbouwing van deze stelling voert verweerster aan dat het antwoord op vraag 2b van het tentamen twee alinea's (ongeveer een half A4'tje) betreft die nagenoeg letterlijk overeenkomen met de antwoordindicatie van vraag 3b van de antwoordindicatie van het tentamen van 2016. Daarnaast voert verweerster aan dat de antwoorden van oude tentamens, inclusief dit tentamen uit 2016, niet op voorhand ter beschikking gesteld zijn door de docenten. De verklaring van appelland dat hij enkel voorafgaand aan, en dus niet tijdens, het tentamen zelf oude tentamens en antwoorden heeft opgezocht op internet is volgens verweerster niet

plausibel. Dit omdat het niet voor de hand ligt dat appelland antwoorden zo letterlijk kan reproduceren enkel op basis van zijn geheugen. Verweester wijst hierbij nogmaals op de lengte van het antwoord en het feit dat het om een tentamen van vier jaar geleden gaat. Voorts stelt verweester dat niet kan worden vastgesteld dat er sprake is van een eigen antwoord indien het antwoord van een oud tentamen nagenoeg letterlijk gereproduceerd wordt.

- 3.6 Ter zitting vraagt het College of verweester ook voor wat betreft de andere tentamenantwoorden van appelland heeft onderzocht of er mogelijk sprake was van fraude, of andere tentamenvragen ook uit andere tentamens waren overgenomen en of appelland de andere tentamenvragen op dezelfde wijze en in dezelfde structuur heeft beantwoord. Daarop antwoordt verweester dat het geval van appelland niet los staat en dat bij vier andere studenten vergelijkbare constatering waren, namelijk dat zij allemaal dezelfde constructie hebben gehanteerd. Daarop vraagt het College of het dan niet meer voor de hand lag om de fraude te baseren op artikel 7 lid 6 sub b of i R&R, waarop verweester antwoordt dat zij dat niet kon bewijzen. Vervolgens vraagt het College of daaruit juist kan worden afgeleid dat studenten in de regel op een dergelijke wijze een tentamenvraag beantwoorden. Daarop antwoordt verweester dat dat niet het geval is. Het ging om slechts vijf studenten; de meerderheid van de studenten heeft de vraag goed beantwoord maar niet in zo'n grote mate vergelijkbaar als het antwoordmodel, dat op internet vindbaar was. Ten slotte geeft verweester desgevraagd aan dat zij niet heeft onderzocht of appelland andere tentamenvragen op eenzelfde gestructureerde wijze heeft beantwoord en dat er ook niet onderzocht is of appelland of andere studenten tijdens een tentamen op campus soortgelijke antwoorden op eenzelfde gestructureerde wijze heeft gegeven.
- 3.7 Ter zitting vraagt het College voorts of verweester de in artikel 8 R&R opgenomen procedure heeft gevolgd. Daarop antwoordt verweester dat die procedure ziet op zaken die tijdens een tentamen op de campus plaatsvinden. Dat staat los van de situatie dat examinatoren bij het nakijken iets constateren en daarvan melding doen bij verweester. In dat geval kan dat per e-mailbericht en hoeft er geen proces-verbaal opgemaakt te worden. Het College vraagt of de examinatoren voordat er melding wordt gemaakt eerst met de student in gesprek gaan om aan waarheidsvinding te doen, waarop verweester aangeeft dat dat niet in alle gevallen gebeurt maar dat verweester tijdens een zitting probeert de feiten zo veel mogelijk boven tafel te krijgen.

4. Overwegingen College

- 4.1 Ingevolge artikel 7 Regels en Richtlijnen van de Examencommissie Tilburg Law School 2019/2020 (hierna: "R&R"), wordt onder fraude verstaan het handelen of nalaten daarvan door een examinandus dat tot gevolg heeft dat het vormen van een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt gemaakt. Ingevolge artikel 7 lid 6 wordt in ieder geval als fraude aangemerkt:
- sub a: het tijdens een tentamen voorhanden hebben van geschriften, elektronische apparatuur of enig ander middel met vergelijkbare eigenschappen of functie, waarvan de raadpleging of het gebruik tijdens het tentamen niet uitdrukkelijk is toegestaan;
  - sub b: gedurende een tentamen afkijken bij dan wel laten afkijken door mede-examinandi of met hen op enigerlei wijze, binnen of buiten de tentamenruimte, informatie uitwisselen;
  - sub i: het gelegenheid geven dan wel aanzetten van medestudenten of mede-examinandi tot fraude.

- 4.2 Artikel 8 R&R regelt vervolgens de procedure en sancties bij fraude. Voor zover in onderhavig beroep is daarbij relevant:
- Lid 1: door de examiner of surveillant vermoeden van tentamenfraude wordt door hem onmiddellijk medegedeeld aan de examinandus en hij maakt daarvan proces-verbaal op.
  - Lid 2: zo spoedig mogelijk na afloop van het desbetreffende tentamen stuurt de examiner aan de Examination Board het proces-verbaal over de geconstateerde, dan wel vermoede fraude. De examinandus wordt een afschrift van het formulier gezonden.
  - Lid 3: de voorzitter van de Examination Board stelt de examinandus in de gelegenheid op de fraudemelding te reageren. De examinandus doet dat naar eigen keuze schriftelijk of mondeling.
  - Lid 4: afhankelijk van de ernst van de gepleegde fraude, en met inachtneming van de beginselen van rechtsgelijkheid en proportionaliteit, legt de Examination Board één of meer van de volgende maatregelen op: in alle gevallen het ongeldig verklaren van het afgelegde tentamen (...).
- 4.3 Gelet op het voorgaande – en overigens ook het feit dat het gaat om een belastend besluit – overweegt het College dat verweerster moet aantonen dat er sprake is van handelen dat tot gevolg heeft dat het vormen van een juist oordeel over de kennis, inzicht en vaardigheden van appelland geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt gemaakt. Dat het antwoord van appelland op vraag 2b van het tentamen grote overeenkomsten vertoont met de antwoordindicatie van vraag 3b van het tentamen uit 2016 is naar het oordeel van het College onvoldoende om onomstotelijk vast te kunnen stellen dat appelland fraude heeft gepleegd als bedoeld in artikel 7 R&R. Het College vraagt zich daarbij af of de wijze van antwoorden en de structuur daarin niet inherent is aan de beantwoording van het soort tentamenvragen als de onderhavige. Verweerster had een en ander zorgvuldiger kunnen onderzoeken door bijvoorbeeld ook voor wat betreft de andere tentamenantwoorden van appelland te onderzoeken of er mogelijk sprake was van fraude, of andere tentamenvragen ook uit andere tentamens waren overgenomen, of appelland de andere tentamenvragen op dezelfde wijze en in dezelfde structuur heeft beantwoord en of appelland of andere studenten tijdens een tentamen op campus soortgelijke antwoorden op eenzelfde gestructureerde wijze heeft c.q. hebben gegeven. Het College komt aldus tot de conclusie dat verweerster niet, althans niet onomstotelijk, heeft aangetoond dat appelland bij de beantwoording van vraag 2b daadwerkelijk gebruik heeft gemaakt van ongeoorloofde bronnen, zoals oude tentamens c.q. tentamenantwoorden, als bedoeld in artikel 7 lid 6 sub a R&R. Ook heeft verweerster niet, althans niet onomstotelijk, aangetoond dat er sprake was van fraude als bedoeld in artikel 7 lid 6 sub b of i R&R. Wellicht dat verweerster door voornoemd nader onderzoek (meer) aanknopingspunten had kunnen vergaren om tot onomstotelijk bewijs te komen, doch nu dat onderzoek er niet is geweest kan het College zich daarover ook geen oordeel vormen.
- 4.4 Voorts stelt het College vast dat de procedure conform artikel 8 R&R niet is gevolgd. Het College kan het standpunt van verweerster dat die procedure ziet op zaken die tijdens een tentamen op de campus plaatsvinden volgen. Dat er geen proces-verbaal is opgemaakt maar dat de melding per e-mail is gedaan acht het College dan ook niet onredelijk. Voorgaande maakt echter niet dat appelland niet eerder geïnformeerd had kunnen c.q. moeten worden over het feit dat er een fraudemelding over hem gedaan was en wat de

inhoud van die melding was, zodat hoor en wederhoor had kunnen worden toegepast. In zoverre acht het College de gevolgde procedure niet geheel juist, althans onvoldoende zorgvuldig.

- 4.5 Gelet op het bovenstaande concludeert het College dat verweester niet in redelijkheid tot het bestreden besluit heeft kunnen komen. Het beroep is naar het oordeel van het College dan ook gegrond.

5. Beslissing

Het College:

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt het bestreden besluit;
- III. draagt verweester op om binnen zes weken een nieuw besluit te nemen met inachtneming van deze uitspraak.

Aldus besloten op 29 oktober 2020 door het College van Beroep voor de Examens.